

foto Greenpeace/Ibra Ibrahimovič

Praha | 7. 6. 2013

DALŠÍ POVODNĚ BUDOU NA BETON. CO KONEČNĚ ZAPOJIT PŘÍRODU?

Debata nad dalšími protipovodňovými opatřeními musí do budoucna obsahovat systémová řešení. Velké povodňové vlny, které zasáhly Moravu v roce 1997 nebo Čechy v letech 2002, 2006 a 2013 mají příčinu nejen ve zhoršené schopnosti krajiny zadržet vodu, ale také ve změnách podnebí, jež budou pokračovat. Uvědomujeme si složitost problému, navrhujeme ucelenou soustavu opatření a prosazujeme investice do obnovy krajiny a jejích přirozených schopností vodu zadržet. Strana zelených proto představuje pět principů protipovodňových opatření, které zmírní průběh malých a středních povodní a zmírní riziko škod z těch velkých:

1. Dejme prostor řekám

Je nutné snížit míru protipovodňové ochrany nezastavěných území a propojit toky a nivy. To znamená umožnit meandrování napřímených toků a častější rozlivy povodní do polí a lesů. Pokud tomu někdy brání nedostupné pozemky, hledejme cestu, jak je získat.

2. Zajistíme státní pozemky na protipovodňovou ochranu

Je potřeba okamžitě zastavit prodej státní půdy v katastrech, kde ji stát má méně než 5 %, a tuto rezervu ponechat na realizaci takovýchto opatření. Provéřít potřeby a teprve poté rozhodnout o případném dalším prodeji.

3. Vymezujeme protipovodňovou ochranu důsledně i v územních plánech

Urychlit stanovení nezastavitelných záplavových území a nepřipustit jejich obcházení. Začít využívat institutu území určených k rozlivům povodní. Tyto nástroje chceme zakotvit jako povinnou součást v územních plánech a jako veřejně prospěšnou stavbu či opatření.

4. Delegujeme větší zodpovědnost i pravomoci na chráněné subjekty

Je nezbytné změnit systém financování protipovodňových opatření, a to skrze finanční spoluúčast samospráv a chráněných subjektů. Současně by měli získat větší práva na rozhodování.

5. Využijme efektivně zemědělské a lesnické dotace

Povodně začínají v celé ploše povodí. Naše krajina trpí řadou neduhů. Od příliš zhutněných půd po nevhodnou druhovou skladbu dřevin v lesích. Je potřeba posílit úlohu zemědělských a lesnických dotací na ozdravení krajiny.

„Je třeba ocenit profesionalitu záchranných složek i všechny, kteří nabídli pomocnou ruku při řešení následků letošních povodní. Pokud ale nechceme každých 5–10 let vystavovat účtenky v řádu desítek až stovek miliard za škody způsobené vodou, je třeba změnit přístup a naučit se s povodněmi žít. Musíme víc zapojit majitele chráněných objektů, a to včetně jejich podílu na rozhodování a financování ochrany. Nesmíme připouštět další výstavbu v zaplavovaných územích. Nevyhneme se razantnějšímu řešení dostupnosti pozemků potřebných k protipovodňové ochraně,“ říká Ondřej Liška, předseda SZ.

„Technická opatření na ochranu zástavby jsou potřeba, víc ale musíme změnit přístup k nezastavěným územím a využít je k zachycení povodní. Tyto investice nejenže sníží riziko škod z ničivých povodní vodou, ale lidem se vrátí i na dostupnějších pojistkách,“ říká Eva Tylová, místostarostka Prahy 12 a členka předsednictva SZ.

„V České republice existuje řada dobrých nástrojů protipovodňové ochrany. Potíž je v jejich nedostatečném využití, třeba institutu území určených k rozlivům povodní obsaženého ve vodním zákoně. Vždycky bude třeba, aby vedle sebe fungovala technická a přírodě blízká opatření. Technická opatření docela umíme, u těch druhých je to horší. Nevyužíváme dost dobře potenciálu krajiny, hlavně nezastavěných údolních niv. Významnější změny v korytech toků a krajině děláme dlouhé desítky let. Narážíme hlavně na vlastnické vztahy k pozemkům i hamižnost některých developerů. Nezbude nám, než hledat cestu k omezení nesmyslné zástavby i zajištění práv k pozemkům pro protipovodňovou ochranu. Vlastníci by za taková opatření měli dostat jednorázovou kompenzaci,“ dodává Tomáš Havlíček, vodohospodář a vedoucí odborné sekce Strany zelených.

Kontakty:

Ondřej Liška: +420 777 140 077

Eva Tylová: +420 776 088 244

Tomáš Havlíček: +420 603 893 212